

Kony ayaa Imalo

**Dano Ocoo Obedo
Watson Goodman**

Me nono – pe me acata

KONY AYAA IMALO

"KONY AYAA IMALO" abedo tyeng jiri okwanyo idul pwony apapat ame tye i Baibuli. An ayee ni kop abeco lung ocoo ijiri obedo kom Baibuli ikokome.

Kop obanga yaa "kom imalo" kede tye me kony twatwal bot cuny ame kec kede aryoo me kite atira ocito. Dano ame ngut, aweko ballere kun dang yee icunye ducu ni Rwot Yecu Kricito obedo Alar, nwango ojolo Rwot Yecu Kricito me bedo i kwo mere, Rwot bino nyute kene bote kun kele yomcuny kede kuc ame ya i bot Rwot i Kome icuny dano oyee ni. Man otim mere ikoma i mwaka 1937 te miya yomcuny amwonya. Meicel me note kede Rwot cakere ikare naca naka atat onyoni ka pwod peru ijalo kwo ni bot Rwot akwai me ru timo oko amani me Rwot bed Alari.

—An—Watson Goodman

Text reprinted from the Bible in Lango, 1978 Edition, by permission of the United Bible Societies Regional Centre, Nairobi, Kenya.

MAR OBANGA

1

Ento Kricito oto pirwa a nwan wan obalo; mannonno nyuto kite mar ame Obaña tye kede banwa.

—Jo Roma 5.8

Ame pe ru ecuban me Kato otuno, Yecu onwoño ñeo ni caa mere doñ oromo me weko lobo man pi dok ban Papo. En rik omaro jo mere ame tye i lobo man, omarogi tuno i agikki.

—Lakana 13.1

“Mom tye ñattoro ame tye kede mar adwoñ ame kato man, dano ijalo kwo mere pi awottere.”

—Lakana 15.13

Kede a ya dan i ban Yecu Kricito, acaden a genne, atin kao i akina jo oto, kede aloc obakki me

wi lobo luñ. Kwogo bed ban ñat a marowa, dok dan ogonyowa i twec me balwa kede remo mere.

—Nyut a Lakana 1.5

Pien Obaña rik omaro lobo amannonno, omio Wode acel keken, me dano acel acel ame ye en kur rweny odoco, ento bed kede kwo a perakino nakanaka.

—Lakana 3.16

Rwot rik con onyute bana kun kobo ni: “Eyo, an rik amro-wu ki mar me aperakino nakanaka; pi manono omiyo rik aywao-wu kede mar opon kede kica.” —Jeremia 31.3

YECU KRISITO EN OBANGA

Mun me neo obanja aboŋe anyo-banyoba moro, pire dit meicel; Rik en onyutte i kom, okwane ni kite atir pi Cuny Acil, omalaika te nene, orabo pire ban Orok, oye en i wi podo lun; ote tere malo i kwogo. -1 Temoteo 3.16

I agege onwoŋo tye Kop. Kop onwoŋo tye ban Obanja, Kop rik en Obanja. Kop rik olokere odo-ko dano, obedo i akinawa....kica kede ateni ceŋ opon banje.

-Lakana 1.1 kede 14

Mano ducu otimere me wek kop a Rwot cobere kakare a yam kobo i dog odwarpiny ni, "Nen, nyako a mom ru tye kede apayi

mere, bino yac, bino nywalo atin awobi; obino cako nyiŋe Emmanuel," te koppere ni, Obanja tye kedwa. -Matayo 1.22, 23

"An kede Pappa wan acel."

-Lakana 10.30

Yecu te dokke iye ni, "Doŋ ari kedwu kare alac rom man, mom ru iŋea, Pilipo? Nat ame onena doŋ oneno Obanja Papo; kara ŋo omio yin dok ikobo ni, 'Nyutti-wa Papo'? Yin mom iye ni, an atye i Papo, kede Papo i an? Kop ame akobo banwu, mom akobo pira kena; ento Papo ame bedo i yia tio ticcere."-Lakana 14.9, 10

YECU WOD OBANGA

3

“Wun ikobo wunu ban nat ame Papo olonyo, oore i lobo ni, ‘ye-to Obaṅa’, pien akobo ni, ‘An a Wot Obaṅa?’” –Lakana 10.36

Amalaika te dokke iye ni, “Cun-ny Acil bino poto i komi, teko a En Amalo Meicel bino wumi bala tipo; pi manno, atin ame ibino nywalo obino lwoṅe ni, Acil, Wot Obaṅa.” –Luka 1.35

Pien doṅ onywalliwa atin, om-iowa atin awobi; obino keto twer me loc i ciṅe, aco nyiṅe obino cako kit man ni, “Me-awura, Ami-tam, Obaṅa won Twer, Papo ame aperakino nakanaka, Aloc ame kelo kuc.” –Icaya 9.6

A kun pwod etye ekop, aco ba, tipo pol aryeny te wumogi ipuk, dwon te ya i pol, ni, “Man en Wo-da ame amaro; a yia yom i kome, winye wunu.” –Matayo 17.5

En odok iye ni, “En ṅa, adwoṅ, me aye en?” Yecu okobbe ni, “Doṅ inene; (Wot Obaṅa) en en ame tye ka kop kedi-ni.” –Lakana 9.36, 37

Pien i kome en Kricito Yecu, Obaṅa doṅ opono iye kite a en tye kede i yore luṅ. –Jo Kolocai 2.9

Nat a tucō ni Yecu en Wot Obaṅa, Obaṅa bedo i yie, en daṅ bedo iyi Obaṅa. –1 Lakana 4.15

4 YECU TITI - WA NGA OBEDO EN

En okobbigi ni, "Wun iya wunu i piny; an aya i malo. Wun ibedo wunu jo me lobo man, an mom me lobo man." Yecu ogamo doggi ni, "Ateteni akobbiwu ni, ame Iburaim pwod mom, onwojo an doj atye." -Lakana 8.23 kede 58

Dako okobbe ni, "An ajeo ni Maciya cejoro bino (ame olwojo ni, Kricito); ka cejoro en otuno, bino nyuttiwa kop lunj." Yecu odokke iye ni, "An en a kop kedisono." -Lakana 4.25, 26

Yecu te gamo ni, "An a yo, kede ateni kede kwo; mom tye njattoro ame bino banj Papo, kono ka i koma keken." -Lakana 14.6

"Ka pwod atye i lobo, an a cej me lobo." -Lakana 9.5

Yecu dok okobbigi ni, "Ateteni akobbiwu ni, an a doggola me rommi." -Lakana 10.7

Yecu okobbe ni, "An cer kede kwo; dano ame ye an kadi oto, bino kwo." -Lakana 11.25

"Wun ilwoja wunu ni apwony, dok ni Rwot; mannono ber kono, pien atye amannono." -Lakana 13.13

Yecu te kobbigi ni, "An a kwon me kwo; dano ame bino baja, kec mom bino neke, dano ame ye an, oryo mom bino cire." -Lakana 6.35

TANGO MAGI AYECU OTIOO

5

Dok en te ciko lwak ni bed piny i modo; omako ogati abic kede rec aryo-nu, oneno malo i polo, okwao iye winyo, onyinyilo, omio ogati ban jo a lube; eka jo a lube te miyo ban lwak. Gin ducu ocamo, oyeŋ. Ocoko nide cem ame oloogi, oromo aditti apar wie aryo ame opon. Jo ame ocamo onwoŋo welgi mito romo co tutumia abic, a kun mom okwano iye mon kede itino.

-Matayo 14.19-21

Cimon ogamo ni, "Adwoŋ, doŋ ocanne, kwe dyewor benebene, mom omako ginnoro. Doŋ pi kop ikobonono, koŋ abino ryeyo bwo." Ka gin otimo kite-nono, omako

lwak rec apol'ata, bwoyigi te ero cocota oko.

-Luka 5.5, 6

Nen, otowaŋ aryo ame obedo piny i ŋet yo, ka owinyo ni Yecu en akato-nono, gin oredo ni, "Akwar Daudi, timwa kica." Yecu..., te penyogi ni, "Kara wun imito wunu ni atimmiwu ŋo?" Gin odok iye ni, "Rwot; omi to waŋwa yabere." Gin ocono Yecu, eka te mulo waŋgi. Oyotoyot ote cako neno piny, ote lube.

-Matayo 20.30 kede 32b-34

Eka ote kelo atowaŋoro a tye kede cen arac, ame lebe oto ban Yecu. Ocaŋe, omio alebeato oloko, daŋ te neno piny.

-Matayo 12.22

6 YECU KRISITO OBEDO ACWEC KEDE RWOT

Obaṅa ame ocweo jami luṅ i Yecu Kricito. -Jo Epeco 3.9b

Pien jami luṅ aluṅa rik oketo pi twerrere, gin a tye i polo kede gin a tye i wi lobo, gin a nen kede gin a mom nen, naka wegi kome me loc kede wegi dito, kede oloc, kede wegi twer. Jami ducu rik oketo pi twerrere dok daṅ pire.

-Jo Kolocai 1.16

Jami ducu rik ocako bedo tye pire; mom tye ginnoro ame ocako bedo tye aboṅo en. -Lakana 1.3

Obaṅa...ento i kare icen-ni en doṅ okobo kedwa i Wode. Jami luṅ ame tye Obaṅa rik otio pi twer a Wode, ame en oyiko ni myero

bed won jami luṅ.

-Jo Eburania 1.1a, 2

Leb luṅ otuc daṅ ni, Yecu Kricito en Rwot, kun kelli Obaṅa Papo kwogo. -Jo Pilipi 2.11

“Doṅ ba, doggola me Icrael myero ṅe ni, Yecu-nono ame iguro wunu i kom yataria, Obaṅa doṅ oloke odoko Rwot kede Kricito.” -Tic Okwena 2.36

Pien Kricito rik oto te cer oko te dok kwo, me wek ebed Rwot a jo oto kede jo akwo. -Jo Roma 14.9

Obaṅa ame olwoṅowu me notte karacel i Wode Yecu Kricito Rwotwa, en genne.

-1 Jo Korinti 1.9

YECU KRISITO OBEDO ANGOL – KOP AJO DUCU 7

Piņo yin iņolo ominni kop? On-
yo yin, piņo icaō ominni? Wan luņ
obino cuņ i nyim kom me ņolo
kop Obaņa. – Jo Roma 14.10

Aciki i nyim Obaņa kede i nyim
Kricito Yecu ame bino ņolo kop
a jo akwo kede jo oto, dok pi
dwogo mere kede pi loccere ni
mano. –2 Temoteo 4.1

“I kare ame Wot a dano bino
dwogo kede kwogo mere karacel
kede omalaika mere ducu, en bino
bedo i wi kom loccere me kwogo.
Rok luņ bino cokere karacel i
nyime, en bino poko akinagi
papat, bala akwat ame poko romi
i akina dyegi.” –Matayo 25.31, 32

“Papo mom ņolo kop i kom da-
no moro, ento otyeko miyo ņolo
kop luņ baņ Wod.” –Lakana 5.22

Bino bedo amannono i nino-na-
ca ame Obaņa bino ņolo iye kop i
kom gin a jo tio i muņ, pi Yecu
Kricito, kun lubo amut aber ame
atye arabo. – Jo Roma 2.16

“Rik en te cikowa ni orab baņ
lwak dok obed cadennere me
nyutti jo ni en ebedo ņat ame
Obaņa oyoero me ņolo kop a jo
akwo kede jo oto.”

–Tic Okwena 10.42

Pien wan oņeo ņat ame okobo
ni, “An ame abino culo kwor, an
abino lunyo icen,” dok ni, “Rwot
bino ņolli jo mere kop.”

–Eburania 10.30

LARE TYE KA BOT KRISITO

Yecu te gamo ni, "An a yo, kede ateni kede kwo; mom tye nattoro ame bino ban Papo, kono ka i koma keken." -Lakana 14.6

"Man en gin omio akobbiwu ni, wun ibino to wunu i balwu, pien ka mom iye wunu ni an atye, ibino to wunu i balwu." -Lakana 8.24

"An a doggola; ka nattoro odonyo i banya en bino bwot; bino donyo, kato oko, te nwojo cam." -Lakana 10.9

Pien jo lunj obalo, mom otuno i kwogo Obanya. En kwanogi ni kitegi atir nono, kun miogi acalo mot pi kica mere, pi kite ame Yecu olakorogi kede. -Jo Roma 3.23, 24

Ka donj ocwiny, odoko nat a kelo larre a mom gik ban jo lunj a winyo doge. -Jo Eburania 5.9

Man omio kare lunj en tye kede twer me laro jo ame bino ban Obanya kun obeo baje, pien en bedo kwo wan i wan me bako doge pirgi. -Jo Eburania 7.25

"Larre mom donj tye ban dano moro ocele; pien mom dok tye nyinjoro ocele i te polo ame Obanya omio jo, a myero wan olarre pire." -Tic Okwena 4.12

Pien Obanya mom oyerowa me akemo mere pot i komwa, ento me olarre pi Rwotwa Yecu Kricito. -1 Jo Tecalonika 5.9

LARE TYE KA BOT KRISITO

9

Obaṅa en omio ikwo wunu i Kricito Yecu, ame Obaṅa omio odoko ryekowa. Pi Kricito omio Obaṅa okwanowa ni kitewa atira, olonyowa obedo jo acil, olakorowa. —1 Jo Korinti 1.30

En rik omiye kene pirwa me lakorowa oko i bal luṅ, kede me lonyowa obed jo mere ikome, ame tye kede mit me tiyo tic abeco. —Tito 2.14

“Pien Wot a dano obino me yenyoye kede me laro gin orwenyo.” —Luka 19.10

Mi wunu pwoc baṅ Obaṅa Pa-po ame omiowa twer me nywako jami ame bedo i lero, ame en bino miyo jo mere acil. En olako-

rowa oko iya i te bwoc a pinyacol, eka te kobowa i te loc a Wode ame emaro. Lakorowa i bal kede weko balwa ya i baṅe ii remone. —Jo Kolocai 1.12-14

Gin owero wer anyen ame kobo ni, “Yin i myero me kwanyo buk, kede me yabo gin ame omwono kede, pien rik oneki, dok pi remoni ilakoro jo pi Obaṅa, ame oya i atekere apol apapat, kede i leb, kede jo, kede rok apapat luṅ.” —Nyut a Lakana 5.9

Wap wunu yo me mar, acalo Kricito rik omarowa, te miye kene pirwa, me ebed mot me aṅola me yalo Obaṅa, a ṅwece kur.

—Jo Epeco 5.2

REMO ME TOO AKRISITO

Acalo bala wan onyoni doŋ okwanowa ni kitewa atir pi remo mere, akato wok wan obino larre pire i kom akemo Obaja.

—Jo Roma 5.9

Pi remo me to a Wode, wan doŋ olakorowa oko i balwa, kite ame kica mere dwon kede.

—Jo Epeco. 1.7

“Pien man en remona me cike-re anyen, ame oony pi jo apol me gonyo bal.” —Matayo 26.28

Wun ijeo wunu ni, otyeko lakorowu oko i kite a kwarowu a tere mom, kun mom olakorowu i gin a balle oko, acalo bala ryal onyo jabu, cite olakorowu kede remo a Kricito me wel adwon

ame rorom kede atin romo ame balloro onyo roccoro mom i kome. —I Petero 1.18, 19

Ento ka wan owoto kannaler, acalo en daŋ tye kannaler, nwoŋo wan onotte oko ŋat man kede awottere, dok remo a wode Yecu Kricito lwoko bal ducu oko i komwa. —I Lakana 1.7

Remo a Kricito mom kato maca atek ateka? Pi Cuny Acil ame perakino atwal, omio en omiye kene baŋ Obaja kun roccoro mom i kome, me elony cunywa ame lille pi tiyo tic oto, me obed a yiwa ler, ote woro Obaja akwo. —Jo Eburania 9.14

LARE PI IYEE IKOM KRISITO

11

Pi mannono, acalo rik doŋ okwanowa ni kitewa atir pi iyee, otye wunu doŋ i kuc i nyim Obaŋa, pi Rwotwa Yecu Kricito.

-Jo Roma 5.1

Pien i Kricito, bedo ame olirre onyo a mom olirre pe konyo ginoro; iyee keken en ame konyo, kun ticcere ya i mar.

-Jo Galatia 5.6

Pien ŋattoro luŋ ame Obaŋa onywalo loo lobo. Gin ame oloo kede lobo en iyeewa.

-1 Lakana 5.4

Pien pi kica mere omio en olarowa, pi iyee. Rik mom otimere

pi ticwu; mannono mot Obaŋa gire. Mom otimere pi ticwu moro, me ŋattoro gire kur wakere iye.

-Jo Epeco 2.8, 9

“Ye Rwot Yecu Kricito, ibino larre...” -Tic Okwena 16.31b

Gin te penye ni, “Myero otim ŋo me oti tic Obaŋa?” Yecu oga mo ni, “Man en tic Obaŋa: ye wunu dano ame en ooro.”

-Lakana 6.28, 29

Ocoo ka magi me wek iye wunu ni Yecu en Kricito; Wot Obaŋa, dok daŋ me wek iye wunu, ibed wunu i kwo pi nyiŋe.

-Lakana 20.31

Myero opwoo wunu Obanja Pa-
pa a Rwotwa Yecu Kricito, Papo
ame akica. Obanja ame kweo cu-
ny jo lun. -2 Jo Korinti 1.3

Na kara ame dok obedo Obanja
calo yin, ame timo kica ban jo
mere odoŋ i kom rocgi? Yin giri
mom ikano akemo i cunyi naka-
naka, pien cunyi giri yom i mar
a mom lokere. -Mika 7.18

Pien marri a mom lokere pire
tek meicel, naka ban jo ame tye
malo i polo, dok gen ame yin
itye kede dan tuno naka malo i
pol. -Jabuli 108.4

Pien kite ame polo tye kede
malo ame bor abora i lobo, mar-

rere a mom lokere dan dwon kit-
tono i kom jo ame lwore. Ento
mar a mom lokere ame Obanja
tye kede i kom jo ame lwore,
perakino wan i wan, karacel kede
kiti atira ban lwak jo me kare
ducu. -Jabuli 103.11 kede 17

Mar a Rwot a mom lokere,
mom gire gik kadi acel, kica
mere dan mom gik.

-Wer Koko 3.22

En te larowa oko, mom pi tic-
coro a wan otio i kite atir, cite pi
kica mere gire. Olarowa kede pii
me nywalle me aryo kede me do-
ko jo anyen pi Cuny Acil.

-Tito 3.5

OBANGA TYE ALWONGO – WA MEBINO BOTE 13

“Konj donj ibin wunu ba, me obin olar wunu kop karacel, kadi bed balwu donj rema rema, bino doko atar calo pee; kadi bed rema calo pala, bino doko calo yer romo.”

–Icaya 1.18

Cuny Acil kede Atera tye akobbo ni, “Biye!” Dat a winyo danj myero gam ni, “Biye!” Dat ame oryo ociro danj bin, nattooro a mito, bin mat pii me kwo abono culloro.

–Nyut a Lakana 22.17

Biye wunu ba i pii, wun lunj ame oryo ocirowu; nat ame limmere moro mom, myero bin wil, cam. Biye iwil wunu konjo olok kede cak, abono culloro kadi welloro ame onolo pire.

–Icaya 55.1

I nino ame ecuban gik iye, en nino adit, Yecu oya malo oredo ni, “Ka oryo neko dano moro, en myero bin mat banya.”

–Lakana 7.37

Cite Yecu ka oneno, yie owanj, te kobbigi ni, “Wek wunu itino bin banya, kur igengi wunu; pien loc Obanya tye pi jo acalo gin.”

–Marako 10.14

“Biye wunu banya jo ducu ool kede ame yec onuo, an abino weyo korwu.”

–Matayo 11.28

14 PE NI JO DUCU OBEDO OTINO OBANGA

Man en a bino miyo oneno jo mene obedo otino Obaŋa kede jo mene obedo otino a Catan: ŋat a mom timo gin a tye atir mom atin Obaŋa, naka ŋat a mom maro ominnere. -1 Lakana 3.10

Jo ame Cuny Obaŋa telogi, gin itino Obaŋa. Rik mom igamo wunu cuny me opii me dwokowu i lworu; gin igamo wunu en cuny me bedo itino me paco, en kodi cuny a mio wan okok ni, "Aba! Papawa!" -Jo Roma 8.14, 15

Me ibed wunu aboŋo kopporo a loowu, ame balloro daŋ mom i yiwu, otino Obaŋa ame roccoro pe i komwu i akina lwagi jo ogom ame oballe oko. Itye wunu ka

ryeny lobo iyi akina jo bala acer.

-Jo Pilipi 2.15

"Doŋ ber iya wunu oko i akinagi, pokere wunu kedgi oko, man kop, a Rwot, kur igud wunu ginnoro me kwer; mio an abino jolowu, abino bedo papawu, wun daŋ ibino bedo wunu awobena kede anyirana; man kop a Rwot Won Twer Ducu." -2 Jo Korinti 6.17

Jo ducu a nwaŋ ogame, kun oye nyiŋe, en omiogi twer me doko otino Obaŋa. -Lakana 1.12

"Mom ni dano acel acel ame lwoŋa ni, 'Rwot, Rwot,' en a bino donyo i loc me polo, ento kono daŋo ame tio gin a Pappa a tye i polo mito." -Matayo 7.21

NGO OBANGA OKOBO

Tic me kwo me anywalli nen oko kannaler; gin ene: coco, caro, tarwan, woro cal jogi, tim jok, amone, daa, nyeko akemo, laro dito, pyem, popoka, to kom, mero, gat me yomcuny arac, kede mogo acalo ginnono. Akwenyowu acalo rik koŋ akwenyowu ni, jo ame timo gin acalo magu, loc Obaŋa mom bino doko megi. —Jo Galatia 5.19-21

Olubu kite a myero me dyecen, aboŋo gat me yomcuny arac kede mero, aboŋo tiŋo luk kede tim me tarwan, aboŋo daa kede nyeko. Ruku Rwot Yecu Kricito

IKOM KONGO AKECERE 15

acalo rukwu me romo, dok kur itam wunu pi kwowu me anywalli pi cobo mittere.

—Jo Roma 13.13, 14

Jo ame dilo ibai me yenyo koŋ akecege, jonono bino neno can, kede jo ame ri i ka koŋo naka idiŋ, tuno ka doŋ omer atek.

—Icaya 5.11

Kur inen koŋo ka pwod rema, koŋo ame pwod yenyo ayenya i kopo, donyo i kom dano mot. Kodi koŋo-nono kwirrere wuno dano calo kwir a twol, wuno dano calo kwir ororo.

—Carokop 23.31, 32

En te kobbe ni, "Mar Rwot Obani kede cunyi luŋ, kede tiponi lung, kede tammi luŋ. Man en cik adwoŋ, daŋ me agege. Me aryo mere ame rom kede daŋ ene, ni, Mar dano wadwu acalo imarre keni." —Matayo 22.37-39

Ame en doŋ oya otuno i yo, dano moro te riŋo, te rumo coŋe i nyime kun penye ni, "Apwony aber, atim ŋo me anwoŋ kwo a perakino odoco?" Yecu te penye ni, "Kara piŋo ilwoŋa ni aber? Dano moro aber mom tye, kono ka Obaŋa keken. Ineo cik, 'Kur inek, Kur icod cot, Kur ikwal, Kur ikel kop goba i pido, Kur icer jo, Wor pappi kede totti.'" En te ga-

mo ni, "Apwony, magu ducu atye-ko mako cakere i tinona." Yecu onene, omare, te kobbe ni, "Ginoro acel pwod orem i bani. Wot icat jami luŋ ame itye kede, ite miyo baŋ ocan, eka ite bedo kede lonyo ame ikano i polo; yin doŋ ibin, iluba." Lonu ka owinyo kodi kop-pu, waje te cido oko, te wot oko a doŋ aconne acona, pien onwoŋo limmere rik dwoŋ.

—Marako 10.17-22

Tye yo mogo ame dano tamo ni ber, kun kara tero jo i to.

—Carokop 16.25

Jo acil ame tye i lobo, gin obedo jo me awora, ame oyomoro cunya meicel.

—Jabuli 16.3

PE IMII BWOLI

17

Kur imi bwolwu; Obaña mom otuko kede. Gin ame dano ocoo, en dan bino kayo ginnono.

-Jo Galatia 6.7

Itinona, kur imi nattooro bwolwu. Dat ame timo gin a tye atir, en ame kite atir, acalo Kricito dan kite atir. Dat ame timo bal en dano a Catan; pien Catan ya i ageyi obedo ka timo bal.

-1 Lakana 3.7, 8a

Mom ineo wunu ni jo a mom kitegi atir, loc Obaña mom bino doko megí? Kur imi bwolwu; ka-di otim tim me coco, onyo owor cal jogi, onyo ocod cot, onyo jo a buto i co wadgi, onyo okwo, onyo oworo me jami, onyo ome-

ro, onyo wegi ayet, onyo oyak, loc Obaña mom bino doko megí.

-1 Jo Korinti 6.9, 10

Kur imi wunu nattooro bwobwoluwu kede koppogo a yore mom, pien akemo Obaña bino i kom jo a mom winyo doge pi kodi timono.

-Jo Epeco 5.6

Ento bed wunu jo ame keto gin ame okobo i tic, mom jo a winyo awinya keken kun ibwolle wunu kenwu.

-Yakobo 1.22

Pien ka nattooro tamo i cunye kene ni en e ginoro, kun iyi ateni mere en mom ginnoro, nwojo en abwolle gire kene.

-Jo Galatia 6.3

BAL KELO TOO

Pi mannono, acalo bal nwanj obino i lobo pi dano acel, eka to te bino pi bal, amannono danj to te lal i akina a jo lunj, pien jo lunj obalo. —Jo Roma 5.12

Mit ka oyac nywalo bal. Bal ka doj otegggo, nywalo to. —Yakobo 1.15

Tam ame wapo kwo me anywalli kelo to; tam ame wapo Cuny kelo kwo kede kuc. Tam me kwowa me anywalli i tunj banj Obaņa en kwor, pien pe winyo cik Obaņa, danj pe twero winyo. —Jo Roma 8.6, 7

“Cite nat ame timo bal bino to oko. Mom obino keto can i kom awobi pi bal a pappere, dok

danj mom obino keto can i kom adwonj pi bal a wode. Dano ame kite atira, bino nwoņo bakacic ame otike en kene, pi tim atira ame en obedo timo, dok atim gin arac danj obino keto can i kome en kene, pi gin arac ame en otimo.” —Ejekeru 18.20

“Ber wan ocam kun obedo kede yomyic, pien ominni rik oto oko, aman doj kwo; nwanj orwenyo, doj onwoņere.” —Luka 15.32

Dat olido bedo i kite atira bino kwo, ento nat ame ryemo yo gin arac bino to. —Carokop 11.19

Pien o cara me bal en to. —Jo Roma 6.23a

KRICITO OLOO TOO

19

Ento pi Cuny Acil Obaña rik on-
yuto ni en obedo Wode i tic atek
me cerrere iyi akina a jo oto, en
Yecu Kricito Rwotwa.

-Jo Roma 1.4

Ka en okobo man, oredo i dwon
alono ni, "Lajaro, donyo oko!"
Dat a rik oto-ni, te kato oko kun
cine kede tyene orio kede bono,
wane oboo i tambara. Yecu okob-
bigi ni, "Gonye wunu me woti."

-Lakana 11.43, 44

"Gin omio Pappa mara, pien aja-
lo kwo mera, wek doki agam. Dat
ame mao i baña mom tye; ajalo
gira kena. Atye kede twer me jalo
kwo mera, dok atye kede twer me

gamo odoco; anwoño cik man ban
Pappa." -Lakana 10.17, 18

En obino ogudo alago, jo a tye
ka dyelle-nu ocun mot. En okobo
ni, "Awobi, akobbi ni, ya malo!"
Dano ame oto-nu te ya bedo abe-
da, dan te cako kop oko.

-Luka 7.14, 15a

"An nat akwo ca. Rik ato oko,
ento nen, don atye kwo, abino be-
do kwo atwal. Dok atye dan kede
agony me To kede me Kadec."

-Nyut a Lakana 1.18

Akwor ame obino turo me agikki
en to. -1 Jo Korinti 15.26

[Rwot okobo ni,] “Kur dok ibed Obaņa moro ocele kono an keken.

“Kur iti cal ginnoro ame ipao piri keni, kadi cal ginnoro ame tye malo i polo, onyo ame tye piny i wi lobo, onyo ame tye i pii ame tye piny i te lobo; kur iryebere piny i nyimgi, kur iworgi....

“Kur ilwoņ nyiņ Rwot Obaņani nononono; pien Rwot bino miyo kop loo ņat alwoņo nyiņe nononono.

“Po pi nino me cabit, ikwer bed acil, kite a rik Rwot Obaņani ociki kede. I tic tic atek pi nino abicel, kun itio ticci ityeko luņ....

“Wor pappi kede totti, kite a

Rwot Obaņani ociki kede....

“Kur inek.

“Kur daņ icod cot.

“Kur daņ ikwal ginnoro.

“Kur daņ ikob kop goba i kom ņattoro.

“Kur daņ ibed paro dako a ņattoro, kur ipar ot a ņattoro kadi poto mere, onyo aņeca mere, onyo twonnere, onyo kana mere, onyo kadi ginnoro ducu ame tye baje.”

—Lodo Cik 5:7-21

Amiowu cik anyen ni, marre wunu kenwu kenwu; imarre wunu kenwu kenwu acalo an amarowu.

—Lakana 13:34

PE IROMO PONO OBANGA ATWAL 21

“Pien waje mom rwenyo i kom gin ame dano timo, en neno kan ame en woto iye luŋ. Mom tye mutu moro onyo kan acol icuc, ame otim tim areco romo pono iye.”
—Yubu 34.21, 22

“Dano twero pono kannoro me imuŋ ame mom ŋeye me kur enen kome? Mom en obedo Obaŋa ame tye i kabedo luŋ i polo kede i lobo?”
—Jeremia 23.24

Atwero wot kwene me pono i baŋi? Abino riŋo kwene me riŋo i nyimi? Kadi ayit malo i polo, yin itye kuno! Kadi abut piny i lyel, yin daŋ itye kuno! Colpiny daŋ mom tye acalo colpiny baŋi, i baŋi

dyewor rom aroma dyecen; pien colpiny rom aroma i lero baŋi.

—Jabuli 139.7, 8 kede 12

Waŋ Rwot neno kabedo luŋ; en neno jo areco kede jo abeco.

—Carokop 15.3

Mom tye ginnoro ame Obaŋa mom neno; jami luŋ a en oketo oradde oko kannaler i waje, en ŋat ame bino ŋiyo kopwa.

—Jo Eburania 4.13

“Pien mom tye ginnoro ame okano ame mom bino nen kannaler, dok mom tye ginnoro ame owumo ame mom bino ŋeye, dok ame mom obino yabo kannaler.”

—Luka 8.17

22 CAN APERA KINO PI JO OKWERO OBANGA

“Wot a dano bino oro omalaika mere, gin bino koko i te loccere jami ducu a mio jo poto i bal, kede jo ducu ame otim tim areco, te bologi i keno me mac, kan ame bino bedo iye koko kede kayo lak.”
-Matayo 13.41, 42

Otim tim areco luŋ bino donyo piny i lyel me Ceol, naka rok luŋ me okwero Obaŋa. -Jabuli 9.17

Pi kop Obaŋa acellono dan, polo kede lobo me kare man doŋ okano pi kuro mac; otye ka gwoko ituno i nino me ŋolo kop kede tyeko jo a mom lworo Obaŋa.
-2 Petero 3.7

Kop ame obino ŋolo i komgi en can me to a mom tum, kun oryemogi oko i nyim Rwot kede i nyim teko me kwogo mere.

-2 Jo Tecalonika 1.9

“Ka ciŋi onyo tyeni en a mii ipoto, toŋ oko, ibole kan abor; bedo ber baŋi ka idonyo i kwo ame ciŋi onyo tyeni tuŋ cel mom tye, kato a kono oboli kede ciŋi onyo tyeni tyoryo i mac a mom to.”
-Matayo 18.8

“Cite gin bino wot i can a mom tum, ento jo ame kitegi atira bino wot i kwo a perakino odoco.”
-Matayo 25.46

I banwa, mar onwoṅo doṅ ocwiny oko ka obedo kede tekuny i nino me ṅolo kop, pien acalo en tye, en kite ame wan daṅ otye kede i lobo man. -1 Lakana 4.17

Amannono Rwot ṅeo laro jo a lwooro Obaja iyi alola ame oomo kede yigi, dok en ṅeo gwoko jo a kitegi mom atir kan ame oketo iye can i komgi ituno i nino me ṅolo kop. -2 Petero 2.9

Pien wan luṅ myero onen kan-ner i nyim Kricito me ṅolliwa kop, me dano acel acel nwoṅ gin otike ame lubo kite a yam otio kun tye i kom, ka ber ka rac. -2 Jo Korinti 5.10

“Pien en doṅ otyeko moko oko nino ame en bino ṅolli lobo kop atira, a kun dano ame en oyero en a bino ṅolo.”

-Tic Okwena 17.31a

Dok kite acalo oyiko ni, dano to icel, eka i ṅe mano te bedo ṅolo kop. -Jo Eburania 9.27

Eka ate neno jo oto, jo adoṅo kede en atino mege, kun ocuṅ i nyim kom loc, kun daṅ tye buke mogo ame oyabo. Oyabo daṅ bukkoro ocele, ame en buk me kwo. Jo oto oṅolligi kop kun olubo gin a nwaṅ gin otio.

-Nyut a Lakana 20.12a

KICA A YECU KRICITO

Ento tic Obaña me kica pe rom aroma i bal a Adam; pien kadi bed jo apol rik oto pi bal a dano acel ca, akato wok kica Obaña, kede mot me nono ame obino pi kica a dano acel-li, en Yecu Kricito, onya oromo lwak jo apipim.

-Jo Roma 5.15

Donj pe cunj i kom mit a dano, onyo i kom lolle mere, ento i kom kica Obaña.

-Jo Roma 9.16

“Obaña pyem i jo a wakere, cite mio winyo banj jo a amwol.”

-1 Petero 5.5b

Pien igeo wunu cuny aber ame Rotwa Yecu Kricito obedo kede; kadi rik en alonyo, ento pirwu

odoko acan, me i cannere wun idok wunu olonyo.

-2 Jo Korinti 8.9

Ber opwo wunu Obaña pi mottere aber a mom kobere.

-2 Jo Korinti 9.15

Ento kan a bal onya iye, en ame kica danj te nya iye adwoŋ akato. Amannono, kite acalo bal rik oloo loc i to, kica danj myero lo loc pi kwano jo ni kitegi atir, me gin onwoŋ kwo a perakino nakanaka, pi Yecu Kricito Rwotwa.

-Jo Roma 5.20b, 21

Okwena omedde miyo cadengi i kom cer a Rwot Yecu i teko adwoŋ, dok winyo Obaña rik tye i komgi luŋ.

-Tic Okwena 4.33

“Akobbiwu ni, mom amannono; ento ka mom ijut wunu, wun lunj ibino tum wunu kittono.”

—Luka 13.3

Kun kobo ni, “Dut wunu, pien loc me polo doj onoko ceggi.”

—Matayo 3.2

“I kare ame jo pwod kwia piny Obaña obedo bala mom oneno, ento amanni en doj ciko jo lunj me njut.”

—Tic Okwena 17.30

Petero te gamo doggi ni, “Dut wunu, eka dano acel acel i akina-wu te batakinu i nyinj Yecu Kricito me wek balwu, ote miyowu mot man me Cuny Acil. Dut wunu

doj, ite dwogo wunu banj Obaña, me we balwu oko aco kare me roc te bino ibanj Rwot.”

—Tic Okwena 2.38; 3.19

Dat ame kano ballere mom twero bedo aber, ento nat ame tuc mege oko, te weko, obino timo kica.

—Carokop 28.13

Pien wajcuny ame Obaña mio kelo njut ame tero jo i larre, abonjo weko podo moro; ento wajcuny me lobo kelo to.

—2 Jo Korinti 7.10

“Atittiwu ni, yomcuny bedo dan amannono i nyim omalaika Obaña i kom abalo acel ame onut.”

—Luka 15.10

“Cite ka atim tim arac olokere te weko bal luŋ ame yam etimo eka te cako lubo cikka, kun timo gin ame cik mito ame tye atira, kodi dano-nono gire bino bedo kwo, mom bino to kadi acel.”

–Ejekeru 18.21

Atim tim arac myero wek timere-nono oko; ŋat a cunye mom atira : myero wek kit tammere-nono oko; myero en dwog baŋ Rwot, me en time kica, myero en dwog baŋ Obanaŋawa, pien bino gonyo ballere luŋ.

–Icaya 55.7

Yecu ka oneno iyeegi, te kop kede atwo ni, “Awobi, balli doŋ oweko oko.”

–Marako 2.5

“Pien ka wun itimo wunu jo kica i bal megi, Papawu a tye i polo daŋ bino timowu kica.”

–Matayo 6.14

“Otye ka rabbiwu kop i kom weko bal pi dano man (Yecu). Dano man Obanaŋa otiŋe malo, okete i kabedo me kwogo i laŋete tuŋ cem me en bed Atel kede Alar, wek mi jo Icrael kare me ŋut kede weko balgi.”

–Tic Okwena 13.38b; 5.31

“Nen, acun i dogolla kun atwo-mo. Ka ce ŋattoro owinyo dwona, eka te yabo doggola, abino katto baŋe, eka ate cem kede kun en daŋ camo keda.”

–Nyuta Lakana 3.20

POKKERE KEDE MIT ME LOBO

27

Pien winyo Obaņa don onen pi laro jo luņ. Winyo mere-nono pwonyowa me kwero kite a jo a mom lworO Obaņa, karacel i mit ducu me lobo man, dok pwonyowa me gwokere i kwowa i lobo man, me obed ame kitewa atir, kun olworo Obaņa. -Tito 2.11, 12

Ket wunu cunywu i kom jami a tye malo i polo ento mom i kom jami me lobo. -Jo Kolocai 3.2

Kur imar wunu lobo, kadi gin a tye i lobo. Ka ņattoro maro lobo, mar i kom Papo nwoņo mom i yie. Pien gin ducu a tye i lobo, acalo mit me komwa me anywalli, kede par areco me waņ, kede dok

awaka me jami ame otye kede, magi-nono mom oya i baņ Papo, ento ocakere i lobo kan.

-1 Lakana 2.15, 16

Ticcoro ducu me piny acol a mom nyak, kur inotte wunu iye, ento yab wunu kodi ticcono kannaler. -Jo Epeco 5.11

Wun jo ame codo cot ame bolo dyerewu oko. Mom iņeo wunu ni, mako dyere kede lobo mii idoko akwor Obaņa? Nat ame mito mako dyere kede lobo te lokkere doko akwor Obaņa. -Yakobo 4.4

"Koņ ilwokere wunu, ibed wunu acil, cwa wunu timwu areco oko teņe me kur dok bed nen i nyima." -Icaya 1.16

“Abino miyowu cuny anyen, abino keto cuny anyen i yiwu. Abino kwanyo cuny ame tek calo gweje oko i yiwu ate miyowu cuny a dano ikokome.” —Ejekeru 36.26

Doŋ onywalowu oko odoco, mom kede koti a balle, cite kede koti a mom balle, pi twer me kop Obaŋa, en kop a tye kede kwo, ame perakino nakanaka.

—1 Petero 1.23

Ka ce iŋeo wunu ni, en kite atir, myero iniaŋ wunu aber ni, ŋat acel acel ame tio gin a tye atir nwoŋo Obaŋa ame onywalo. Wan oŋeo ni mom tye ŋattoro ame Obaŋa onywalo, ame pwod dok bedo timo

bal, ento Wot Obaŋa gwoke aber, mio Arac mom gude.

—1 Lakana 2.29; 5.18

Yecu okobbe ni, “Ateteni akobbi ni, ka dano pe onywalo tyen me aryo, mom twero neno loc Obaŋa.” —Lakana 3.3

En omio ka ŋattoro tye i Kricito, en bedo gin ame oketo anyen; gin acon nwoŋo doŋ orwenyo oko, gin anyen doŋ olunyo kakare.

—2 Jo Korinti 5.17

Cite wun doŋ otyeko lwokowu oko, otyeko lonyowu bedo jo acil, otyeko kwanowu ni wun jo a kitewu atira pi nyiŋ Yecu Kricito kede pi Cuny Obaŋawa.

—1 Jo Korinti 6.11b

TOO ITUNG BAL – CER IYII KRICITO 29

I kare okato rik ibedo wunu jo oto pi turo cikwu kede pi balwu. Wan jo a Kricito, en ocerowa karacel kede, eka te cibowa bedo karacel kede i polo.

–Jo Epeco 2.1 kede 6

En oyeo balwa i kome kene i kom yataria, me wan oto i bal, eka ote bedo kwo i kite atir. Pi pwodo en, omio ican wunu.

–1 Petero 2.24

Acalo rik don icer wunu karacel i Kricito, ket wunu don cunywu i kom jami a tye malo, kan ame Kricito tye iye i kabedo me kwogo i lanet Obaja tun cem. Ket wunu cunywu i kom jami a tye malo i polo ento mom i kom jami me

lobo. Pien rik ito wunu oko, kwo-wu aman don okano oko karacel i Kricito ban Obaja.

–Jo Kolocai 3.1-3

Jo ame gin jo a Kricito Yecu don otyeko neko kwogi me anywalli oko, karacel kede parrere kede mittere, kun oguro i kom yataria. Ka wan obedo kwo pi Cuny Acil, myero dan owap yore.

–Jo Galatia 5.24, 25

Wun dan amannon, myero itamu i komwu kenwu ni, wun jo oto i tun bal, cite ibedo wunu jo a kwo i tun ban Obaja i Kricito Yecu.

–Jo Roma 6.11

30 KWO APERAKINO NAKANAKA

Dat ame ocoo koti mere i poto me kwo me anywalli, gin ame en bino kayo iye en to; ento nat ame ocoo mere i poto me Cuny Acil, bino kayo iye kwo a perakino odoco pi Cuny Acil.

-Jo Galatia 6.8

"Kit acalo Muca nwan otijo twol malo i tim, Wot a dano dan myero tije malo amannono me dano acel acel ame ye en mom rweny ento nwon kwo a perakino nakanaka."

-Lakana 3.14, 15

Dano ame ye Wod, tye kede kwo a perakino nakanaka; dano a mom woro Wod, mom bino neno kwo, ento akemo Obaña tye i kome.

-Lakana 3.36

Mot ame Obaña mio nono en kwo a perakino nakanaka i Kricito Yecu Rwotwa.

-Jo Roma 6.23b

"Ateteni akobbiwu ni, dano ame winyo koppa, kun ye nat ame oora, tye kede kwo a perakino nakanaka; mom obino nolle kop, ento don oya i to, otuno i kwo."

-Lakana 5.24

Yik a en ikome oyiko, kede pi winyo mere.... Aman don onyuto oko banwa i bino Alarwa Kricito Yecu ame don oweo to oko, te miyo kwo kede perakino atwal onen oko kannaler pi amut aber.

-2 Temoteo 1.9b, 10

GEN IKOM LARE

31

Cuny Acil ikome notte kede cunywa kun tucó ni, wan itino Obaña.
-Jo Roma 8.16

Cadennono en ene ni, Obaña otyeko miyowa kwo a perakino odoco, dok kwo-nono tye i Wode. Nat ame tye kede Wod, tye kede kwo dan; nat ame mom tye kede Wot Obaña, mom tye kede kwo. Acoo kop man banwu, wun jo ame oye nyin Wot Obaña, me ije wunu ni, itye wunu don kede kwo a perakino odoco.

-1 Lakana 5.11-13

“Dano ame tye kede cikka, ame gwoko, en dano ame mara; dano ame mara, Pappa bino marre,

an dan abino mare, abino nyutte kena baje.”
-Lakana 14.21

Kite atira bino kelo kuc, dok kite atira bino kelo dan bedo mot kede gen ame bedo nakanaka.

-Icaya 32.17

Pien wun don itino me paco, omio Obaña don ocwao Cuny a Wode i yiwu, ame kok ni, “Aba! Pappa!”
-Jo Galatia 4.6

Gin a mio wan ojeo ni obedo i yie, kede en i yiwa, pien omiowa Cunnyere.
-1 Lakana 4.13

Gin a nianjowa aber ni wan ojee en ene ni, wan ogwoko cikkere.

-1 Lakana 2.3

32 KRICITO ABEDO IYII KELO YOM CUNY

“Ento koni don adwogo bani. Kop man lun an akobo kun pwod atye i lobo, me gin bed i yomcuny aya i bana.” —Lakana 17.13

“Ento abino nenowu doki, ibino wunu lelo kede yomcuny, mom tye nattoro ame bino kwanyo yomcuny wu i banwu.”

—Lakana 16.22b

Pien loc Obaña mom cem kede mat, ento kite atira, kuc, kede lelo a Cuny Acil kelo. —Jo Roma 14.17

Ibino wunu twono pii kede lelo i wan akon me larre. —Icaya 12.3

An rik ogura i kom yataria karacel i Kricito; mom dok an en akwo-ni, ento Kricito ame bedo

kwo i an. Kwo ame aman atye kede i koma-ni, abedo kwo pi ye Wot Obaña, a rik omara te miye gire kene pira. —Jo Galatia 2.20

“Kop man atittiwu wek yomcunya bed i yiwu, me ipon wunu kede yomcuny.” —Lakana 15.11

Yin imia ajeo yo me kwo; i nyimi tye twon lelo adwon meicel, i neti tunjem tye iye yomcuny ame perakino wan i wan. —Jabuli 16.11

A mom ru inene wunu, don imare wunu. Dan kadi bed mom inene wunu amanni, iye wunu en, kun ilelo wunu kede yomcuny adwon a mom titte, a dok dan me kwogo. —1 Petero 1.8

MITÉ ME BEDO KEDE KICA BOT KWOT

33

“Cite ka mom iwinyo wunu kop a Rwot, ilunyo jem wunu i kom cik a Rwot, ciŋ Rwot mom bino rwenyo i komwu kede i kom abakawu me timowu rac.”

–1 Camwiri 12.15

Wun mom iŋeo wunu ni, ka imiye wunu kenwu baŋ ŋattoro bala omiro me winyo doge, daŋ doŋ idoko wunu omiro a ŋat ame iwinyo wunu doge? Onyo idoko wunu omiro a bal, ame telowu i to, onyo idoko wunu omiro me winyo dog Obaja, ame telowu i kite atir.

–Jo Roma 6.16

Eka te miyowu weo, wun jo ame owunowu, anaka wan daŋ. Mano en bino timo i kare ame Rwot Ye-

cu bino nen iye a kun aya i polo karacel kede omalaika mere atek i dye mac a lyel. I kare-nono en bino culo kwor i kom jo ame mom ŋeo Obaja kede i kom jo a pyem amut aber i kom Rwotwa Yecu. Kop ame obino ŋolo i komgi en can me to a mom tum, kun oryemogi oko i nyim Rwot kede i nyim teko me kwogo mere.

–2 Jo Tecalonika 1.7-9

“Nen ba, an tin aketo i nyimwu gum kede cen. Ibino nwoŋo wunu gum ka ibedo wunu owinyo cik a Rwot Obajawu, ame acikowu kede tin-ni. Obino ceno wu ka ce mom iwinyo wunu cik a Rwot Obajawu.” –Lodo Cik 11.26-28a

34 TUCO NYING KRICITO MITE

“Pi mannonno, dano acel acel ame bino tuco nyija i nyim jo, an dan abino tuco nyije i nyim Pappa ame tye i polo; ento dano acel acel ame bino kwera i nyim jo, an dan abino kwere i nyim Pappa ame tye i polo.”

—Matayo 10.32, 33

Ibino neyo wunu Cuny Obaņa kit man: cuny ducu ame tuco ni Yecu Kricito rik obino kun tye kede kom dano, mano Cuny Obaņa.

—1 Lakana 4.2

Pien ka ituco giri i dogi ni, “Kricito en Rwot”, a kun iye giri i cunyi ni Obaņa ocere oko iyi akina a jo oto, ibino larre. Pien dano ye i

cunye, en a mio ote kwane ni kite atir; en tuco i doge, en a mio telare.

—Jo Roma 10.9, 10

Dat a tuco ni Yecu en Wot Obaņa, Obaņa bedo i yie, en dan bedo iyi Obaņa.

—1 Lakana 4.15

Mom tye nattooro a kwero Wod ame dok tye gin i Papo. Dat ame oye Wod, nwoņo dok tye kede Papo dan.

—1 Lakana 2.23

“Dano ame lewic bino make pira kede pi kop mera, Wot a dano dan lewic bino make i kome i kare a en bino dwogo iye kede kwogo mere, kede kwogo Obaņa Papo kede me omalaika acil.” —Luka 9.26

CATAN – AKWOR – WA ALOO DUCU

35

Gwokere wunu, kiu
piny, pien akworwu
Catan tye a rimo
piny calo enato
ame mor,
kun

yenyo dano me amwoda. Cun i
pyem wunu atek i nyime pi iyee.

1 Petero 5.8, 9a

Icennere aturcik bino nen, eka
Rwot Yecu te neko oko kede
awura doge, tyeko oko, i kare ame
en bino dwogo te nen oko kannal-
ler. Bino aturcik aya i tic a Catan
kun tye kede kwone tic atek lun,
anyuttogo kede tajo mogo me go-
ba. -2 Jo Tecalonika 2.8, 9

Icennere Cuny Acil otero Yecu i
tim me Catan bite. Yecu te gamo
ni, "Jer teje, Catan, pien nwan
occo ni, 'Wor Rwot Obañani, iti
pi en keken.'" Icennere Catan
oweke, omalaika obino okonye.

-Matayo 4.1 kede 10, 11

Me agikki mere, bed wunu atek
i Rwot kede i twero me teko me-
re. Ruk wunu jami romo ame
Obaņa mio, me icun wunu, igen-
ere wunu iyi erupe a Catan.

-Jo Epeco 6.10, 11

Jami lweny a wan oromo kede
mom toni me lobo man, ento jami
lweny me teko Obaņa, ame turo
cel okworwa. -2 Jo Korinti 10.4

Ɗat ame timo bal ɛn dano a Catan; pien Catan ya i ageyi obedo ka timo bal. Gin omio Wot Obaja rik onen, pi turo tic a Catan.

-1 Lakana 3.8

“Yin ibino yabo wangi, me imigi oya oko i colpiny odwog i lero, dok oya oko i te twer a Catan odwog ban Obaja, me wek pi ye Yecu, Obaja wek balgi oko, onwon dan kabedo i akina jo ame olonyo obedo acil.” -Tic Okwena 26.18

Kara ɲa a bino pokowa i kom mar a Kricito? Neno can bo, aɲar ɲit peko, onyo awuna, aɲar kec bo, aɲar bedo onoro, onyo ginno-ro arac a twero poto i komwa, ya

aɲar ɲit pala? Ento magu luɲ wan otye ka loyo atek pi ɲat a ceɲ omarowa. -Jo Roma 8.35 kede 37

Kite acalo itino dikdik onotte i kom kede remo, en dan amanno-no onywako komgi kede remogi, me wek pi to mere enyot oko ɲat ame tye kede twer i kom to, mano en Catan. -Jo Eburania 2.14

Pi mano, miye wunu i te loc Obaja. Dar wunu Catan, en bino riɲowu. -Yakoba 4.7, 8a

Amanni otye a ɲolo kop i kom lobo man; aman aloc me lobo man obino bole oko.

-Lakana 12.31

MARA EN AMOKO BEDO ATIC A KRICITO 37

Aman doŋ amito nyuttiwu yo a dok ber kato. Ka adumo i leb jo kede me omalaika, kun mom atye kede mar, abedo bala olaŋ a kok, kakaŋ a kok aloŋo.

-1 Jo Korinti 13.1

Ento nyig ame onyak pi Cuny Acil en mar, yomcuny, kuc, diyo cuny, kica, ber, genne, mwolo, gwokere ken.

-Jo Galatia 5.22, 23a

Openye tyen me aryo ni, "Cimon wot a Lakana, yin imara?" En te dok gamo ni, "Ee ta, Rwot, yin iŋeo an amari." Ocike ni, "Kwa rommina." -Lakana 21.16

"Ka imara wunu, ibino wunu gwoko cikka." -Lakana 14.15

Ka ce dano moro kobo ni emarɔ Obaŋa kun dag ominnere, en agoba; pien ŋat a mom marɔ ominnere ame en oneno, petwero maro Obaŋa ame mom oneno kome. -1 Lakana 4.20

"Mannono bino miyo jo ducu ŋeo ni wun ibedo wunu jo a luba, ka ce mer tye i akinawu."

-Lakana 13.35

Wan oŋeo ni wan oya oko i to, otuno doŋ i kwo, pien omaro omegowa. Nat a mom tye kede mar pwododoŋ gire i to.

-1 Lakana 3.14

Pien maro Obaŋa gire en gwoko cikkere. Dok cikkere mom nuowa gire. -1 Lakana 5.3

CER. AYECU KRICITO

Ame en don ocer i nino ame lubo cabit, okwojo nen ban Ma-
liam Magdalena, a nwan eryemo
cen abiro i kome. —Marako 16.9

En a rik omio me aneka pi bal-
wa, dok ocere me kwanwa ni kite-
wa atir. —Jo Roma 4.25

“Wan ocaden me gin ducu ame
rik en obedo tiyo i lobo Judaya ke-
de i Jerucalem. Rik obin oneke
kun onabe i kom yataria. Cite
Obana te cere oko i nino me ade-
kkere, dan te miye nen kannaler;
mom ban lwak lun, ento banwa
wan jo a rik Obana oyerowa con

me bedo caden, wan jo ame rik
ocamo dok dan omato karacel
kede, ame en don ocer oko iyi
akina a jo oto.”

—Tic Okwena 10.39-41

Ame nino aboro don otyeko ka-
to, jo mere a lube dok onwojo
obedo i ot, Tomaci onwojo don
tye bangi. Doggola onwojo ocege-
re oko, ento Yecu obino, te cuj i
akinagi, okobbigi ni, “Kuc obed
banwu.” Icennere okobbi Tomaci
ni, “Ket ciji kakan, nen cija; rye
ciji, cwa i laneta; iwek bedo a
mom iye, ento ame ye.” Tomaci
ogamo doge ni, “Kom yin i Rwot-
ta kede Obana!”

—Lakana 20.26-28

CER, AME OBEDO GEN WA ADWONG 39

“Kare bino romo, dan don otuno oko, ame jo oto bino winyo dwon Wot Obaña; jo owinyo bino kwo. Kur iwur wunu kop man, pien kare bino tuno ame jo ducu a tye i lyel bino winyo dwone, gin bino donyo oko. Jo a rik otimo gin abeco gin bino donyo i cer me kwo, jo a rik otimo gin areco gin bino donyo i cer me nolo kop.”

—Lakana 5.25b kede 28, 29

Mom igeo wunu ni, wan lun ame don obatakino idonyo i Kricito nwan obatijawa me donyo i to mere? Nwan oyikowa karacel kede Kricito me donyo i to

mere, me obed acalo en. En rik ocer i akina a jo oto pi kwogo a Pappere, me wan dan owapu kodi kwo anyen-nu. Pien ka don wan onotte karacel i en i to moro a cal i to mere, amanno dan wan obino notte kede i cer ame cal i cerrere. —Jo Roma 6.3-5

Ento ka Kricito tye i yiwu, komwu don oto pi bal, ento cunywun don bedo kwo, pien don okwanowu ni wun kietwu atir. Don ka ce Cuny Nat a rik ocero Yecu iyi akina a jo oto bedo i yiwu, en dan bino miyo kwo anaka i komwu a don oto-ni, pi Cunye ame bedo i yiwu. —Jo Roma 8.10, 11

BEDO ACIL INYIM RWOT

Pien donj olimo jo mere, olakorogi. . . . Ni ebino miyowa otio baje abojo lwo, kun olarowa i cinj okworwa, kun wan ocil, ame kitewa atir i nyime, nino megwa ducu.

-Luka 1.68b kede 74, 75

Wun ame amaro, cikere-nono rik ociko pirwa. Pi mannonno, myero wan olonyere wunu kenwa i ginno-ro lunj ame lilo komwa onyo cunywa, kun olworo wunu Obaña, wek odok wunu jo acil ikokome.

-2 Jo Korinti 7.1

Me agikki omegowa, okwaowu dok obako dogwa banwu i Rwot Yecu ni, imedde wunu anyim nakanaka i kite kwo ame imako wunu i banwa, ame yomoro cuny

Obaña, ame itye wunu ka lubo-ni. Pien wun injeo wunu cik ame rik omiowu pi Rwot Yecu. Gin ame Obaña mito en ene, ni idok wunu jo acil: iwek wunu kite me coco, nat acel acel myero ñe bedo kede cege kene i cuny acil kede me woro. Obaña mom olwojowa pi jebere i bal, ento me bedo jo acil.

-1 Jo Tecalonika 4.1-4 kede 7

Donj acalo nat olwojowu cil, wun danj bed wunu jo acil i kitewu lunj; pien coc a yam ocoo kobo ni, "Bedo wunu jo acil, pien an danj acil."

-1 Petero 1.15, 16

BEDO ACIL INYIM RWOT

41

Amannono dan Yecu rik oto te-
ne i ne idogcel, me wek elony jo
bed acil i remo mere en ikome.

-Jo Eburania 13.12

En rik oyerowa i Kricito ame
mom ru ocibo acakki te lobo, me
wan obed jo acil i nyime abojo
balloro i komwa, pi mar mere...
te ruko wunu dano anyen ame
oketo i cal Obaņa ikome iyi ateni
me kite atir kede acil.

-Jo Epeco 1.4; 4.24

Yo gudo adwoņ bino bedo kuno,
yo ame obino cako nyiņe ni, Yo
Acil. Jo ame obalo mom bino lubo
yonono, jo alubu yo-nono kadi
amiņ mom bino rwenyo.

-Icaya 35.8

Ka ce wan otuco balwa, en gen-
ne dok kite atira, bino weko bal-
wa, dok bino lwoko timwa areco
oko ducu i komwa. -1 Lakana 1.9.

Kara ka jami magu luņ bino tum
oko kite-nono, myero koņ ibed
wunu jo acalladi, kun ilubo wunu
kite kwo acil kede me woro
Obaņa? -2 Petero 3.11

Ket wunu teko me bedo i kuc i
jo luņ, kede bedo jo acil; abojo
en-nu, mom tye nattoro a bino
nenno Rwot. -Jo Eburania 12.14

Rab wunu pi kwogo me nyiņe,
wore wunu kun iruko wunu ruk
acil. -Jabuli 29.2

JO AME OPONG ICUNY

“Ka wun jo areco, ijeo miyo otinowu mot abeco, Papawu a tye i polo mom doŋ bino kato meicel imiyo Cuny Acil baŋ jo a kwae?”

—Luka 11.13

Ka gin doŋ otyeko kwayo Obaŋa oko, kabedo ame gin ocokere iye te yeŋere, Cuny Acil te poŋ i yigi luŋ, gin te kobo kop Obaŋa i tek-cuny.

—Tic Okwena 4.31

“Abino keto cuny acil i yiwu, ate miyowu bedo jo ame lubo cikka, kun igwokere wunu i lubo gin ame an aciko.”

—Ejekeru 36.27

Wun mom itye wunu i kwo me anywalli, itye wunu i Cuny, ka Cuny Obaŋa bedo i yiwu. Cite ka da-

no moro mom tye kede Cuny a Kricito, en mom dano a Kricito.

—Jo Roma 8.9

“Ento obino miyowu teko ka Cuny Acil obino i komwu; daŋ ibino wunu bedo cadenna.”

—Tic Okwena 1.8a

Rik en dano aber ame Cuny Acil kede iye o poŋ i yie.

—Tic Okwena 11.24a

Olub Yecu rik te lelo, Cuny Acil te poŋ i yigi.

—Tic Okwena 13.52

Dok myero mom imer wunu kede koŋo, pien mano kelo kite me caro caro. Akaka mannonno, ber iweku Cuny Acil poŋ i yiwu.

—Jo Epeco 5.18

CIKKERE ME AWURA BOT JO OYEE KRICITO 43

Rwot ceggi acega i jo ame tye i cweracuny, en laro jo ame cunyi ton.
-Jabuli 34.18

Rwot okobo ni, "Jami magi lun cija en otio, mannono omio jami magi lun obedo mega. Man en kit dano ame abino ciko waja i kome, nat ame mwol, ame nut i cunye, dok ame kome myel i kop ame an akobo." -Icaya 66.2

Yecu te gamo ni, "Ka itwero! Jami lun twerre ban dano ame ye Obaña." -Marako 9.23

Owotena, kur iwur wunu can ame rom i mac a bino i komwu pi temowu, a kun itamo wunu ni

njit ca ginnoro apat meicel opoto i komwu. Ento lel wunu i kop man ni, iribere wunu i can a Kricito, wek dok ilel wunu i yomcuny adwoj i kare ame kwogo mere bino nen.

-1 Petero 4.12, 13

"En bino weyo pig wangi oko ducu. To doj bino bedo pe, kadi kumo onyo koko, onyo rem, pien jami acon doj orwenyo oko atwal." -Nyut a Lakana 21.4

"Ge wunu kon yenyo yo me donyo i loccere kede me nwojo kite atira mere, jami magu ducu obino medo banjwu."

-Matayo 6.33

44 CIKKERE BOT JO ADONYO IYII ATEMATEMA

Pien en kene rik okanyo can dok obite, en omio en twero konyo jo ame obitogi.

-Jo Eburania 2:18

Obaṅa won kuc bino canyo Catan piny i te tyenwu piopio.

-Jo Roma 16.20a

Ka ibino beo i dye nam atut, an abino bedo kedi; pii me kulo mom bino mwonyi gire; kadi ibino beo i cuny mac, mom gire ibino wan.

-Icaya 43.2a

Abita moro mom omakowu a mom binni jo luṅ; Obaṅa gwoko cikere mere, mom bino ye ni bitwu atek akato ame iromo wunu kanyo, cite i kare ame Catan

abitowu, Obaṅa bino miyowu yo me bwot, me ibed wunu i twer me kanyo. -1 Jo Korinti 10.13

Can ame poto i kom jo a kitegi atira pol atek, cite Rwot larogi iye luṅ.

-Jabuli 34.19

Wan oṅeo ni, jami ducu tio karacel pi konyo jo a maro Obaṅa, en jo ame olwoṅogi acalo en oyiko.

-Jo Roma 8.28

Pien alamdog adwoṅ a wan otye kede mom bedo ṅat a mom winyo rem karacel kedwa pi gorowa, pien en daṅ Catan rik obite i yore luṅ bala wan, ento en naka mom otimo balloro.

-Jo Eburania 4.15

“Dat ame oloo, mannonno en mot ame en bino nwoŋo, kun an abino bedo Obaŋa mere, en daŋ bino bedo atinna.”

—Nyut a Lakana 21.7

“Dat ame oloo, abino miyo doko pagi i ot Obaŋana, daŋ mom dok bino ya iye. Abino coyo i kome nyiŋ Obaŋana, kede nyiŋ boma Obaŋana, en Jerucalem anyen ame bino piny ya i polo i baŋ Obaŋana kede dok nyiŋa anyen an ikoma.”

—Nyut a Lakana 3.12

“Dat ame oloo obino ruke kit-tono i ruk atar, dok daŋ mom abino weyo nyiŋe i buk me kwo. Abino tucɔ nyiŋe i nyim Pappa,

kede i nyim omalaika mere.”

—Nyut a Lakana 3.5

“Dat ame oloo, abino miyo en bedo karacel kade i kom me locca, kite acalo an rik aloo, eka ate bedo wan i Pappa i kom me loccere.”

—Nyut a Lakana 3.21

“Dat a tye kede yit, myero owiny kop ame Cuny Acil okobo baŋ lwak oye an ducu. Dat ame oloo abino miye camo yat me kwo ame tye i Poto Obaŋa.”

—Nyut a Lakana 2.7

“Dat ame oloo, dok daŋ ogwo ko ticca naka i agikki, abino miye twer i kom orok.”

—Nyut a Lakana 2.26

46 OBANGA LOKO KED – WA PI KETO NYOM

Ban jo a doŋ onyomere, acikogi ni dako kur kwer cware, (cite pe an aciko, Rwot gire en ociko) dok ico dan kur kwer cege. Ka ce dako okwero, myero en doŋ mom dok ger ico ocele, onyo odwog ban cware. Cik geŋo dako ya ka cware pwod kwo, cite ka cware oto, en doŋ tye i kuc me nyomere i lo a yie mito, ame tye i akina jo a Rwot keken.

–1 Jo Korinti 7.10, 11 kede 39

Dako dan cik tweo ban cware ka pwod kwo; ento ka cware ca oto, en doŋ gonyere oko i cik a cware. En omio ka cwar dan-nu pwod tye kwo, ce dako te kobo ban ico ocele, obino kobo ni

ocodo cot. Cite ka cware oto oko, doŋ ogonyere oko i cik-ku; ka en dok ogero lo ocele, mom doŋ ocodo cot. –Jo Roma 7.2, 3

“Dano acel acel ame ryemo cege oko, te dok nyomo dako ocele, nwoŋo ocodo cot. Dok dano ame nyomo dako ame cware oryemo, en dan rom i dano ame ocodo cot.”

–Luka 16.18

“Ento an akobbiwu ni, dano acel acel ame ryemo cege, kono pi kop me coco keken, nwoŋo omie ecodo cot; dok dano ame nyomo dako ame cware oryemo, en dan ocodo cot.”

–Matayo 5.32

YECU KRICITO DOK ABINO DWOGO ILOBO 47

“Ka awoto ayikkiwu kabedo, dok abino dwogo, aomowu baya, me kan ame an abedo iye, wun dan ibed wunu iye.” —Lakana 14.3

“Eka gin a nyuto Wot a dano te bino nen i polo. I kare-nono atekere ducu me wi lobo bino kumo, cite gin bino neno Wot a dano kun bino i wi pol me polo, kun tye kede teko kede kwogo adwoj.” —Matayo 24.30

“Dano ame lewic bino make pira kede pi koppa, i kare man me cot kede me bal, Wot a dano dan lewic bino make i kome i kare a en bino dwogo kede kwogo a Pappere....” —Marako 8.38

Aman don wan otino Obaja; kite a wan obino bedo kede mom ru onen, ento wan onjo ni, ka en bino nen, wan obino bedo bala en, pien obino nene kite a en tye kede. Dat acel acel ame tye kede gen man ame omoko i kom Kricito, lonyere kene bedo acil, acalo Kricito dan cil. —1 Lakana 3.2b, 3

“Wun dan bed wunu a don iyikere wunu, pien Wot a dano bino tuno i caa a mom itamo wunu.” —Luka 12.40

“Pien Wot a dano bino dwogo kede kwogo a Pappere karacel kede omalaika mere; i kare-nono bino culo dano acel acel kun lubo kit tic a yam etio.” —Matayo 16.27

48 KOP OBAŃA

“Polo kede lobo bino tum oko, ento kop ame an apwonyo mom bino tum.”
-Luka 21:33

Pien mom tye kop adwarpinnyoro a rik obino pi mit a dano, ento Cuny Acil en omio jo okobo kop ame oya i baŃ ObaŃa.

-2 Petero 1.21

Coc acil luŃ a yam ocoo, ocoo pi teko a Cuny ObaŃa. Konyo me pwony, me nyuto bal, me twenyo kite a jo, me nayo jo i lubo kite atir.

-2 Temoteo 3.16

Koppi calo tara ame menyo kan ame an awoto iye, dok tye acalo ceŃ amenyo yo ame awot iye.

-Jabuli 119.105

KWA DAN ITIM KICA

“DoŃ ba, kwa wunu ObaŃa kit man, ni, Papawa a tye i polo, nyiŃi bed me awora. Myero locci doŃ bin, gin ame imito myero tiye, i lobo bala i polo. Miwa tin cam mewa me tin; timwa kica pi bannyi i baŃwa, acalo wan daŃ otimo kica baŃ jo a tye kede bannyiwa. Kur imi bitwa, ento ilarwa i baŃ Arac. [Pien loc kede teko kede kwogo obedo meri atwal. Amen.] Pien ka wun itimo wunu jo kica i bal megi, Papawu a tye polo daŃ bino timowu kica; ento ka wun mom itimo wunu jo kica, Papawu mom daŃ bino timowu kica i balwu.”
-Matayo 6.9-15

YOO OBANGA ME LARE

Amito Alar.

Pien jo lunj obalo, mom otuno i kwogo Obaņa. –Jo Roma 3.23

Kricito otoo pira.

Pien Kricito daņ rik oneno can pi bal, tyen acel ame romo atwal; en ņat a kite atir oto pi jo a kitegi ogom, me wek ekelwa baņ Obaņa. –1 Petero 3.18a

Amito ngut oko ikom bal mera.

Ńat ame kano ballere mom twero bedo aber, ento ņat ame tuco mege oko, te weko, obino timo kica. –Carokop 28.13

Ńut wunu doņ, ite dwogo wunu

baņ Obaņa, me wek balwu oko. –Tic Okwena 3.19

Myero agam Yecu Kede Iyee.

Jo ducu a nwaņ ogame, kun oye nyiņe, en omiogi twer me doko otino Obaņa.–Lakana 1:12

Atye Kede gen adwong twatwal ikom, larena.

Ńat ame tye kede Wod, tye kede kwo daņ. –1 Lakana 5.12a

“Ateteni akobbiwu ni, dano ame winyo koppa, kun ye ņat ame oora, tye kede kwo a perakino nakanaka; mom obino ņolle kop, ento doņ oya i to, otuno i kwo.” –Lakana 5.24

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. Other booklets are also available. If you would like more copies for careful distribution, please write in English to:

**World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 120
New Paris, Indiana 46553-0120 USA**

Uganda

269 Lango HFA

LAJ